

OPŠTINA BIJELO POLJE
Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj

**PROGRAM MJERA
ZA PODSTICAJ RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA
ZA 2024. GODINU**

Bijelo Polje, 2024. godine

Na osnovu člana 38 stav 1 tačka 4 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 02/18, 34/19 i 38/20), član 20 stav 1 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Službeni list Crne Gore" br. 56/09, 18/11, 40/11, 34/14, 01/15, 30/17, 51/17 i 59/21), član 46 stav 1, tačka 4 Statuta Opštine Bijelo Polje ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", br. 19/18), Odluke o budžetu Opštine Bijelo Polje za 2024. godinu ("Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", br./23) i saglasnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede broj: _____ od _____ 2024.godine, Skupština opštine Bijelo Polje na sjednici održanoj _____ 2024. godine, donijela je:

PROGRAM

mjera za podsticaj ruralnog i održivog razvoja za 2024. godinu

Član 1.

Ovim Programom utvrđuju se uslovi, način i postupak ostvarivanja prava za korišćenje podsticajnih mjera za ruralni i održivi razvoj opštine Bijelo Polje za 2024. godinu, kao i nadzor i kontrola nad realizacijom sredstava opredijeljenih za ove namjene.

Član 2.

Sredstva predviđena za ostvarivanje ovog Programa opredijeljena su Budžetom Opštine Bijelo Polje za 2024. godinu, u ukupnom iznosu od 150.000,00 eura.

Član 3.

Programom se predviđena sredstva raspoređuju na sljedeće mjere:

Redni broj	Naziv mjere	Iznos u €
1.	MJERE RURALNOG RAZVOJA 1.1.Podsticaj transportu voća i povrća	4 000
2.	MJERE RURALNOG RAZVOJA 1.2.Podsticaj razvoja ruralnog turizma	5.000
3.	MJERE RURALNOG RAZVOJA 1.3.Razvoj seoske infrastrukture	40 000
4.	MJERE RURALNOG RAZVOJA 1.4.Podrška povrtarskoj proizvodnji u zaštićenim prostorima (dodjela plastenika)	50 000
5.	MJERE RURALNOG RAZVOJA 1.5.Promocija i edukacija iz oblasti ruralnog i održ. razvoja	7 000
6.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA 2.1.Podrška investicijama u izgradnji eksploatacionih bunara	8 000
7.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA 2.2.Održivo korišćenje rječnih tokova	6 000
8.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA 2.3.Zaštita i unapređenje životne sredine i biodiverziteta	10 000
9.	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA 2.4.Ublažavanje prirodnih hazarda(očuvanje broja grla stoke)	20 000
UKUPNO:		150 000

1.	MJERE RURALNOG RAZVOJA
1.1	PODSTICAJ TRANSPORTU VOĆA I POVRĆA
Razlozi za podršku	<p>Imajući u vidu činjenicu da je tokom cijele kalendarske godine izražena značajna potražnja za kvalitetnim i svježim proizvodima, kako sa otvorenog tako i iz zaštićenog prostora, evidentan je povećan protok saobraćaja i transporta voća i povrća na relaciji proizvođač - otkupljivač. Posjedi na kojima se uzgaja voće i povrće u Bijelom Polju su usitnjeni i brojni, a proizvođači svoje proizvode nerijetko transportuju u neadekvatnim prevoznim sredstvima, bez mogućnosti rashlađivanja, čime se gubi na kvalitetu i svježini proizvoda a u krajnjem se snižava cijena proizvoda.</p> <p>Često, neposjedovanje vozila sa adekvatnim uslovima za transport voća i povrća, sprečava određeni broj proizvođača iz Bijelog Polja da svoju robu transportuju na dalje relacije, pa tržišta primorskih gradova ostaju van domašaja za njih.</p> <p>Kako bi se sačuvao kvalitet voća i povrća, uvećala cijena prodaje, obezbijedila dostupnost udaljenih tržišta i izbjegle posljedice nehigijenske prirode kada je transport hrane u pitanju, potrebno je stimulirati proizvođače koji lično transportuju svoje proizvode, da nabave odgovarajuća transportna vozila i vozila sa mini hladnjačama (PIKAP-ove) koja garantuju dobar kvalitet i dobre higijenske uslove. Time bi se povećala bezbjednost hrane i dostupnost tržišta, a u krajnjem se povećava i konkurentnost proizvoda, jer svježija i zdrava hrana ima veću cijenu.</p> <p>Sa druge strane, viškovi voća i povrća mogu se iskoristiti kao preradevine, u tom kontekstu neophodno je podstaći i podržati poljoprivredne proizvođače u preradi voća i povrća na način subvencioniranja za nabavku neophodne opreme, mašina i alata za preradu voća i povrća.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda (voća i povrća) prilikom transporta i isporuke; • Unaprjeđenje prerade voća i povrća na ruralnom području opštine, skladištenje i distribucija; • Jačanje konkurentnosti domaćih poljoprivrednih proizvoda; • Raznovrsnija ponuda voća i povrća na tržištu.
	<p>Podrška se daje za: nabavku manjih namjenskih vozila na principu PIKAP furgon; nabavku odgovarajućih vozila sa rashladnim uređajem.</p> <p>Podrška se daje u visini do 20% vrijednosti vozila, a maksimalni iznos podrške, ne može biti veći od 1500 eura za vozila sa rashladnim uređajem, odnosno 1000 eura za furgon vozila bez rashladnog uređaja. Subvencija ne podrazumijeva troškove registracije vozila, osiguranja, transporta itd. Građevinske i upotrebne dozvole se ne subvencioniraju.</p>

<p>Opis mjere i kriterijumi za podršku</p>	<p>Osnovica za obračun subvencije je iznos iz računa o nabavci, ugovora ili carinske deklaracije.</p> <p>Pravo na podršku imaju registrovana poljoprivredna gazdinstva i registrovani poljoprivredni proizvođači koji na svom ili zakupljenom posjedu intenzivno obrađuju i proizvode voće i/ili povrće na površini od minimum 1 ha. Podrška se daje u vidu refundiranja troškova.</p> <p>Eliminatorni uslovi:</p> <p>-Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju podnosioci zahtjeva koji su koristili podsticaj iz ove mjere u prethodne 3 godine.</p> <p>-Korisnik ili podnosilac zahtjeva ne može ostvariti ovu vrstu podrške, ukoliko je istu ostvario kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (stranka daje ovjerenu norarsku izjavu pod punom odgovornošću, a službena lica pravo provjere iz službenih spisa u korespondenciji sa državnim organima).</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih proizvođača ili gazdinstava; • Dokaz o plaćanju: račun, carinska deklaracija ili drugi odgovarajući dokaz o kupovini transportnog vozila (kupoprodajni ugovor); • Dokaz o vlasništvu zemljišta ili ugovor o korišćenju zemljišta ovjeren kod notara ili dr. odgovarajućeg pravnog subjekta; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Izjava u prilog sprečavanja višestrukog finasiranja ovjerena kod notara; • Fotokopija saobraćajne dozvole • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
<p>Korisnici</p>	<p>Registrovani poljoprivredni proizvođači i registrovana poljoprivredna gazdinstva iz Bijelog Polja.</p>
<p>Način plaćanja</p>	<p>Preko poslovnih banaka, na žiro račun korisnika. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.</p>
<p>Realizacija</p>	<p>Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije</p>
<p>Nadzor i kontrola</p>	<p>Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.</p>
<p>Indikatori</p>	<p>Kapacitet zasada korisnika prije i poslije podrške. Broj novih kupaca proizvoda od korisnika prije i poslije podrške.</p>
<p>Iznos sredstava u €</p>	<p style="text-align: center;">4 000,00</p>

1.2.	PODSTICAJ RAZVOJA RURALNOG TURIZMA
Razlozi za podršku	<p>Značaj seoskog turizma u Bijelom Polju je višestruk, a prvenstveno se ogleda u očuvanju prirodne sredine i kulture naših sela, i u poboljšanju opšte socio-ekonomske slike ruralnog prostora. Tome su svakako doprinijeli neki savremeni globalni trendovi kao što su zaštita prirode, boravak u prirodi, kao i očuvanje i ponovno oživljavanje lokalnih tradicija, običaja, kulturno-istorijskih spomenika, a sve to na temeljima održivog razvoja. Ruralni turizam inkorporira sve elemente u jednu ponudu, a veliku šansu pruža i mogućnost uvezivanja sa poljoprivredom na način što bi domaći poljoprivredni proizvodi našli svoj plasman na vlastitom porodičnom domaćinstvu kao dio gastronomske turističke ponude.</p> <p>Poljoprivredni proizvođači na ruralnom području, koji su zainteresovani da prošire svoju ekonomsku aktivnost i na pružanje turističkih usluga na gazdinstvu, mogu to da urade uz ovu podršku koja pruža mogućnost da se adaptiraju objekti na seoskom domaćinstvu i/ili nabavi neophodna oprema u svrhu pružanja turističkih i/ili ugostiteljskih usluga.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj i afirmacija ruralnog turizma; • Uvezivanje poljoprivrede i turizma; • Jačanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda; • Zaštita i afirmacija domaćih i tradicionalnih poljoprivrednih i drugih proizvoda; • Povećanje broja zaposlenih na ruralnom području opštine; • Obezbeđivanje ekonomske i socijalne kohezije između urbanog i ruralnog područja opštine. • Unapređenje životnog standarda seoskog stanovništva i ukupnog ruralnog razvoja; • Očuvanje lokalnih tradicija, običaja i baštine.
Opis mjere, uslovi i potrebna dokumentacija za podršku	<p>Podrška se daje, u vidu bespovratnih sredstava, i to registrovanim seoskim domaćinstvima;</p> <p>Podrška se daje za adaptaciju i renoviranje objekata i za kupovinu namjenske opreme, u svrhu pružanja ugostiteljskih i/ili turističkih usluga na ruralnom području opštine, u seoskim domaćinstvima.</p> <p>Podrška se daje u iznosu do 50% ukupne vrijednosti investicije, a maksimalno do 1 000 €.</p> <p>Podrška se daje u vidu refundiranja troškova, po pravilu, nakon terenske kontrole.</p> <p>Eliminatorni uslov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju podnosioci zahtjeva koji su za pomenute radove dobili pomoć, odnosno finansijska i druga sredstva iz drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog); - Pravo na podsticaj iz ove mjere nemaju podnosioci zahtjeva koji su koristili podsticaj iz ove mjere u posljednje 3 godine.

	<p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjev za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz/rješenje o registraciji seoskog domaćinstva; • Posjedovni list – list nepokretnosti (objekta koji se adaptira ili objekta u kojem će se oprema nalaziti); • Validan dokaz o plaćanju, i to: uplatnica uz fiskalni račun, ovjerena potvrda o prenosu sredstava ili ovjeren izvod iz banke kao dokaz o izvršenoj uplati. Dokaz o plaćanju ne smije biti stariji od 6 mjeseci; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Izjava u prilog sprečavanja višestrukog finasiranja, ovjerena kod notara; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva. • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p>Neprihvatljivi troškovi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabavka polovne robe i materijala; • Troškovi sopstvenog rada; • Troškovi obrtnih sredstava; • Troškovi osiguranja i registracije. <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
Korisnici	Registrovana seoska domaćinstva, iz Opštine Bijelo Polje.
Način plaćanja	Korisnicima preko poslovnih banaka, na žiro račun. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje). Podrška se isplaćuje po završetku investicije, po pravilu, nakon administrativne i terenske kontrole.
Indikatori	Broj registrovanih seoskih domaćinstava. Broj zaposlenih na ruralnom području opštine. Broj turista na godišnjem nivou koji posjećuju opštinu.
Iznos sredstava u €	5 000,00
1.3	RAZVOJ SEOSKE INFRASTRUKTURE

Razlozi za podršku	<p>Seosko područje opštine često ima problem sa manjom, ali važnom infrastrukturom od opšteg značaja, poput: nepostojanja adekvatnih mostova na manjim rijekama i potocima, lošeg vodosnadbijevanja, neuređenih i neograđenih seoskih grobalja, loših i rizičnih pojedinih seoskih puteva (dionica puta), dotrajale krovne konstrukcije, stolarije isl. na objektima od opšteg (zajeničkog) značaja, dotrajalih sportskim terena i mobilijara, opreme od opšteg značaja (koja se daje na korišćenje svim mještanima tog područja), neuređenih neopremljenih prostorija mjesnih zajednica, nepoostoja ili nefunkcionalnosti seoske rasvjete itd.</p> <p>Ovo negativno utiče na sveukupnu sliku seoskog područja smanjujući kvalitet života na selu i primamljivost samog sela.</p> <p>Kako bi se unaprijedio život na selu potrebno je konstantno ulagati u unaprjeđenje seoske infrastrukture, što je od bitnog značaja za mještane ruralnog područja.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Pобољшanje infrastrukturnih uslova na ruralnom području opštine • Podizanje kvaliteta života na ruralnog području opštine • Zaustavljanje iseljavanja i depopulacije sela • Unapređenje sportskih, društvenih, socijalnih i drugih uslova na ruralnom području opštine
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se daje za: izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju ili renoviranje objekata od opšteg značaja za stanovništvo određenog seoskog područja; nabavku opreme i/ili adaptiranje određenog prostora za potrebe zajedničkog i opšteg korišćenja; uređivanje određenog prostora od zajedničkog interesa.</p> <p>Podržava se nabavka materijala, opreme i usluga izgradnje, adaptacije i uređivanja u maksimalnom iznosu do 5 000 €, od čega vrijednost materijala za nabavku ne može biti niža ispod 70% odobrnih sredstva, a vrijednost radova ne može biti viša od 30% odobrenog iznosa podrške.</p> <p>Podrška se daje u vidu dodjele granta.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Rješenje o registraciji Mjesne zajednice; • Akt o imenovanju Savjeta i Predsjednika Mjesne zajednice; • Predračun materijala, opreme i/ili radova. • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Detaljan narativni i finansijski izvještaj (predaje se najdalje 90 dana od dana uplate sredstava na račun podnosioca zahtjeva ili 30 dana od završetka posla). Uz narativni izvještaj se prilože dokaz da je kupljena roba, materijal, oprema i sl. Plaćena: uplatnice, fiskalni računi i/ili ovjeren prepis Ugovora između MZ i lica koje izvodi radove na izgradnji i/ili adaptaciji i uređivanju. Dokaz o plaćanju ne smije biti stariji od 6 mjeseci. • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva MZ.

	<p><u>Napomena:</u> <u>Pravo prvenstva na ovaj podsticaj imaju one MZ koje nisu sredstva iz ove mjere koristile uzastopno u dvije prethodne godine. Mjesne zajednice koje su koristile sredstva u prethodne 2 godine mogu podnijeti zahtjev od 15. septembra 2024. godine, ukoliko mjera bude otvorena.</u></p> <p>U obavezi podnosioca zahtjeva je da pribavi sve potrebne dozvole, saglasnosti isl. koje su neophodne za realizaciju navedenog projekta, odnosno za izvođenje radova ili angažovanje radnika.</p> <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
Korisnici	Mjesne zajednice sa ruralnog područja opštine Bijelo Polje, samostalno ili na inicijativu grupe mještana.
Način plaćanja	Podnosiocu zahtjeva preko poslovnih banaka, na žiro račun.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije.
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj). Podrška se isplaćuje, po pravilu, nakon administrativne i/ili terenske kontrole. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje. Jedna MZ u tekućoj godini, može dostaviti maksimalno dva zahtjeva, po različitim osnovama ako su zahtjevi opravdani, ako projekti nisu planirani Programom javnih radova ili drugim godišnjim akcionim planovima Opštine Bijelo Polje, a po ocjeni Sekretarijata.
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Broj novoizgrađenih i adaptiranih objekata na ruralnom području opštine od opšteg značaja; Broj stanovnika MZ prije i poslije realizacije investivije; Mišljenje mještana MZ nakon realizacije odobrene investicije.
Iznos sredstava u €	40 000,00

1.4.	PODRŠKA POVRTARSKOJ PROIZVODNJI U ZAŠTIĆENIM PROSTORIMA (DODJELA PLASTENIKA)
Razlozi za podršku	<p>Plastenik kao poseban tip višegodišnjeg ili trajno zaštićenog prostora koji svojim oblikom, veličinom i opremom u potpunosti prilagođen uzgoju povrtarskih i cvjećarskih kultura, pruža mogućnosti povećanja količina hrane i prinosa sa jedne strane, i mogućnost dodatne zarade poljoprivrednom proizvođaču, sa druge strane.</p> <p>Značaj ove mjere ogleda se u boljem i dugoročnijem iskorišćenju poljoprivrednog zemljišta, obzirom da se u zaštićenim proizvodnim prostorima (kakav je plastenik) uzgoj biljaka može obavljati tokom cijele godine, što predstavlja značajnu činjenicu ako znamo da to nije moguće raditi na otvorenom prostoru, posebno kada govorimo o Bijelom Polju gdje su vremenski uslovi ograničavajući faktor za tako nešto.</p>

	<p>Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj realizacijom ove mjere upotpunjuje bazu podataka proizvođača u plastenicima, organskih proizvođača, podatke o biljnim kulturama koje se gaje u njima, u cilju kreiranja informatičkog sistema koji će omogućiti lakši plasman svojih proizvoda.</p> <p>Poljoprivredni proizvođači će dobiti nove prostore gdje mogu vrlo kvalitetno kontrolisati klimatske, hranidbene i ostale uslove potrebne za rast i razvoj određenih biljnih i cvjećarskih kultura, te sebi omogućiti dodatni izvor zarade.</p>
<p>Ciljevi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Održiva proizvodnja povrća na ruralnom području opštine; • Unaprjeđenje seoske infrastrukture; • Jačanje konkurentnosti; • Povećanje životnog standarda stanovnika sa ruralnog područja opštine; • Zaustavljanje depopulacije sela.
<p>Opis mjere, uslovi i potrebna dokumentacija za podrsku</p>	<p>Podrška se daje, u vidu dodjele plastenika površine 100 m². Platenik će biti izrađen od metalne konstrukcije, odgovarajuće visine minimum 3m, sa bočnim provjetranjem, sa odgovarajućom debljinom folije za zaštitu od štetnih zračenja.</p> <p>Procedura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izbor korisnika za dodjelu plastenika vrši se na osnovu pristiglih zahtjeva na Javni poziv koji objavljuje Sekretarijat po usvajanju Programa podsticajnih mjera. - Komisiju za odabir korisnika za dodjelu plastenika, prateće opreme imenuje Sekretar Sekretarijata. <p>Zadatak Komisije je da izvrši pregled pristiglih zahtjeva sa potrebnom dokumentacijom, izađe na teren za svakog od podnosioca zahtjeva (zapisnički dodijeli broj bodova za kandidate), te na osnovu kriterijuma za bodovanje, koji je definisan ovom podsticajnom mjerom, sačini rang listu koju objavljuje za zvaničnoj internet stranici Opštine Bijelo Polje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komisija zadržava pravo provjere dokumentacije u slučaju sumnje u vjerodostojnost iste. Na rang listu podnosioci zahtjeva imaju pravo prigovora Sekretarijatu u roku od 8 dana od dana objavljivanja iste. - Nakon isteka roka za prigovor, Komisija donosi konačnu rang listu korisnika i ista će se objaviti na zvaničnoj internet stranici Opštine Bijelo Polje. - Nakon sprovedene procedure izbora korisnika, i javne nabavke prvorangirani zaključuju Ugovor o dodjeli plastenika i prateće opreme sa Opštinom Bijelo Polje, Sekretarijatom za ruralni i održivi razvoj sa kojim će biti regulisana sva međusobna prava i obaveze. Svaki korisnik će prije zaključivanja Ugovora sa Opštinom Bijelo Polje biti detaljno upoznat sa svim odredbama Ugovora. - Uporedo sa procedurom podnošenja i ocjenjivanja zahtjeva će se pristupiti raspisivanju javnog poziva i procedure nabavke plastenika. - Nakon izvršene javne nabavke, formiraće se konačan broj prvorangiranih kandidata. - Platenike će montirati tehnička lica u pravnom licu, koje bude odabrano shodno javnom pozivu.

Uslovi za dobijanje plastenika:

Podnosilac zahtjeva:

- Mora biti registrovani poljoprivredni proizvođač ili imati registrovano poljoprivredno gazdinstvo, iz Bijelog Polja;
- Aplikanti mogu biti i obrazovne institucije (koje svojim obrazovnim planom i programom vrše eksperimentalno gajenje biljnih kultura) , dnevni centri za djecu ometenu u razvoju, starački domovi, ZIKS.
- Mora posjedovati minimum 120m² odgovarajućeg slobodnog poljoprivrednog zemljišta, kome se može bezbjedno pristupiti i nesmetano montirati plastenik;

Bodovanje za poljoprivredne proizvođače:

- Podnosilac zahtjeva već posjeduje plastenčki prostor pod zasadam od 100m² - 200m², odnosno 1-3 plastenika – 12 bodova;
- Podnosilac je osoba ženskog pola – 6 bodova
- Podnosilac zahtjeva je mlada osoba sa 40 i manje godina – 7 bodova;
- Podnosilac u užoj porodici ima 5 i više članova domaćinstva – 5 bodova (pod užom porodicom se podrazumijeva bračni drug i njihova djeca biološka ili usvojena);
- Podnosilac zahtjeva u užoj porodici ima nezaposlenih punoljetnih članova porodice, bez dodatnih primanja – 3 boda po nezaposlenom članu porodice;

Bodovanje za institucije:

- Broj korisnika od 1-15 - 10 bodova
- Broj korisnika od 16- 30 – 20 bodova
- Broj korisnika od 30 i više – 30 bodova

Potrebna dokumentacija:

- Popunjen zahtjev za dodjelu plastenika;
- Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava ili rješenje o registrovanom poljoprivrednom proizvođaču;
- Posjedovni list/list nepokretnosti za zemljište na kojem će se plastenik nalaziti (Komisija vrši terensku kontrolu i daje ocjenu stanja);
- Dokaz da podnosilac zahtjeva posjeduje jedan ili više (3) plastenika minimum 100 m² a maksimalno 200m². (dokaz zapisnički pribavlja Komisija kroz terenski provjeru);
- Uvjerenje o kućnoj zajednici;
- Potvrda iz evidencije Zavoda za zapošljavanje (za sva nezaposlena lica domaćinstva koja su na ZZZ CG). Ukoliko nema prijavljenih članova domaćinstva na ZZZ potvrda nije neophodna;

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokaz da podnosilac zahtjeva posjeduje minimum 120 m² raspoloživog odgovarajućeg zemljišta za postavljanje plastenika sa sistemom za navodnjavanje (dokaz zapisnički pribavlja Komisija kroz terenski provjeru; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda Opštine Bijelo Polje da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; <p>Napomene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sekretarijat može propisati i dodatne tehničke, bodovne i terenske uslove i propozicije sa ciljem jasnije, transparentnije i objektivnije procedure dodjele plastenika. - Rok za podnošenje zahtjeva može se produžiti u slučaju manjeg odziva ili drugog objektivnog razloga. - Pravo na ovaj podsticaj nemaju korisnici koji su ostvarili podršku po osnovu ove mjere u predhodne 3 godine kod Opštine Bijelo Polje u 2021., 2022. i 2023. godini i oni koji su ovaj podsticaj (dodjela plastenika) ostvarili kod Vlade Crne Gore. Takvi zahtjevi biće odbijeni. - Jedan aplikant može aplicirati samo za jedan platenik. <p>Korisnička klauzula:</p> <p>Korisnik je dužan da savjesno i namjenski koristi platenik i prateću opremu dobijena po ovoj podsticajnoj mjeri, u roku minimalno od 5 godina. U ovom roku korisnik plastenika isti ne može otuđiti, prodati, pokloniti ili nenamjenski koristiti, i o tome potpisuje Ugovor, koji će biti predmet kontrole službenika Sekretarijata u navedenom periodu. U slučaju zloupotrebe opreme Sekretarijat može pokrenuti postupak kod nadležnog suda.</p> <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva za dodjelu plastenika biće određen javnim pozivom.</u></p>
Korisnici	Registrovani poljoprivredni proizvođači i registrovana poljoprivredna gazdinstva iz Bijelog Polja. Obrazovne institucije, dnevni centri za djecu ometenu u razvoju, starački domovi, ZIKS
Način plaćanja	Pravnom licu koje je dobilo nadmetanje po raspisanom javnom pozivu za nabavku i montažu plastenika. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Procedura realizacije	Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje).
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, Komisija koju formira Sekretar, odgovorno lice – službenik zadužen za praćenje realizaciju ove mjere.
Indikatori	Broj proizvođača povrća u zatvorenom prostoru. Omjer prinosa proizvoda koji proizvođači povrća ostvare u tekućoj godini.
Iznos sredstava u €	50 000,00

1.5.	PROMOCIJA I EDUKACIJA IZ OBLASTI RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA
Razlozi za podrsku	<p>Nivo znanja stanovništva o pitanjima ruralnog i održivog razvoja je na veoma niskom nivou. Sa druge strane ne postoji dovoljna promocija poljoprivrednih i nepoljoprivrednih proizvoda proizvođača sa ruralnog područja opštine. Takođe, problem predstavlja i nizak nivo znanja i informisanosti stanovništva o pitanjima održivog razvoja, zaštite prirode i životne sredine, etno i eko turizma itd. Zato je potrebno animirati ljude, organizovati razne vidove posjeta i razmjena iskustava, promotivnih manifestacija i edukativnih kampanja. Ulaganje u znanje je osnov svakog razvoja, zato se kao potreba javlja i učešće lokalne samouprave u pokretanju i podsticanju onih djelatnosti koje se tiču promocije i edukacije, posebno onih djelatnosti kao što su poljoprivreda, turizam, ruralni i održivi razvoj, koji se nalaze na vrhu prioriteta državne politike razvoja.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacija stanovništva. • Jačanje konkurentnosti putem promocija proizvoda sa ruralnog područja opštine. • Širenje ekonomskih aktivnosti na ruralnom području. • Zastupljenost domaćih proizvođača i domaćih proizvoda na međunarodnim i lokalnim sajmovima. • Podizanje svijesti javnosti o pitanjima ruralnog i održivog razvoja, zaštite životne sredine, upravljanja otpadom, seoskim turizmom.
Opis mjere i kriterijumi za podrsku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mjera se sprovodi kroz podršku organizovanja, učestvovanja i posjete lokalnih i međunarodnih sajmova poljoprivrede i turizma, s akcentom na ruralni turizam i održivi razvoj. <ul style="list-style-type: none"> - Za posjete, organizovanje ili učestvovanje na međunarodnim sajmovima, izložbama i drugim sličnim manifestacijama podrška se daje do 4000 eura, u vidu dodjele granta. - Za organizovanje i učestvovanje na lokalnim sajmovima izložbama i drugim sličnim manifestacijama podrška se daje do 2000 eura, u vidu dodjele granta. - Podrška se daje nakon sklopljenog ugovora između Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje i podnosioca zahtjeva za podršku. 2. Podrška se daje i za osvajače jednog od prva tri mjesta na međunarodnim i lokalnim i sajmovima iz oblasti poljoprivrede i ruralnog turizma, i to na sledeći način: <ul style="list-style-type: none"> -Međunarodni sajam: Prvo mjesto (zlatna medalja) – 500 eura; Drugo mjesto (srebrna medalja) – 400 eura; Treće mjesto (bronzana medalja) – 300 eura. -Lokalni sajam: Prvo mjesto (zlatna medalja) – 250 eura; Drugo mjesto (srebrna medalja) – 200 eura; Treće mjesto (bronzana medalja) – 150 eura.

	<p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava; • Dokaz o registraciji agencije ili NVO (ako je podnosilac tur. Agencija ili NVO); • Plan, program ili projekat sa detelnjim opisom i finansijskom konstrukcijom (ako je u pitanju organizovanje učešće ili posjeta sajmu); • Detaljan izvještaj o realizaciji Plana, ili Projekta, sa pregledom utrošenih sredstava po stavkama i računima (uplatnice, fakture, fiskalni računi). Izvještaj se dostavlja nakon realizacije Plana ili Projekta (ako je u pitanju organizovanje učešće ili posjeta sajmu); • Dokaz o osvojenoj nagradi na sajmu (ako je u pitanju podrška za osvojeno mjesto na takmičenju na sajmu); • Izjava u prilog sprečavanja višestrukog finasiranja, javnog državnog izvora ovjerena kod notara (odnosi se na organizaciju sajмова); • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
Korisnici	Registrovana poljoprivredna gazdinstva; registrovani poljoprivredni proizvođači; NVO; turističke agencije iz Bijelog Polja.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun podnosioca, po ispostavljenom zahtjevu i/ili planu ili projektu i, po pravilu, shodno sklopljenom Ugovoru.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije.
Procedura realizacije	Mjera se sprovodi na bazi dostavljenih planova ili projekata. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice je službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Broj posjećenih i organizovanih sajмова proizvođača iz Bijelog Polja. Broj osvojenih medalja.
Iznos sredstava u €	7 000,00
2	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PRIRODNIM RESURSIMA

2.1	<p style="text-align: center;">PODRŠKA INVESTICIJAMA U IZGRADNJI EKSPLOATACIONIH BUNARA</p>
Razlozi za podrsku	<p>Klimatske promjene se izuzetno odražavaju na poljoprivrednu proizvodnju. Bijelo Polje je poznato po specifičnim terenima izuzev bjelopoljske kotline, po srednjem kvalitetu zemlje, po relativno malom vodnom režimu, posebno na terenima na višim nadmorskim visinama. Poljoprivredna proizvodnja, posebno uzgoj voća i ratarskih kultura zavisi umnogome od obima padavina.</p> <p>Usitnjenost parcela stvara poseban problem potrebe komasacije (ukrupnjavanje poljoprivrednih parcela) uz poteškoće navodnjavanja usjeva u postupku se rešavaju različiti problemi, a u učestvuju kako geodetski stručnjaci tako i druge struke – pravnici, agronomi, hidrotehničari, urbanisti i sl. Usitnjenost zemljišta je u Bijelom Polju veliki problem u razvoju poljoprivredne proizvodnje a samim tim i problem navodnjavanja istih.</p> <p>Realizacijom podrške mjere izgradnje bunara i nabavku prateće opreme sa 50 odsto podrške poljoprivrednicima subvencionisati bušenje bunara umnogome će stvoriti povoljnije uslove za povećanje poljoprivredne proizvodnje.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje i racionalno korišćenje prirodnih resursa. • Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem. • Spajanje raspoloživih površina poljoprivrednog zemljišta. • Obezbeđenje vodnih resursa za potrebe održivosti poljoprivredne proizvodnje. • Stvaranje uslova za korišćenje navodnjavanja, poljoprivredne mehanizacije u proizvodnji i primjene svih agrotehničkih mjera. • Jačanje konkurentosti poljoprivredne proizvodnje. • Sprečavanje uticaja prirodnih hazarda.
Opis mjere i kriterijumi za podrsku	<p>Ukupno 8.000€ je na raspolaganju poljoprivrednim gazdinstvima koja ispune propisane uslove ove podsticajne mjere Održivog upravljanja prirodnim resursima.</p> <p>Registrovana poljoprivredna gazdinstva koja ispunjavaju specifične kriterijume prihvatljivosti ovom mjerom, mogu ostvariti podršku za sledeće investicije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bušenje/izgradnja novih eksploatacionih bunara u cilju obezbeđivanja redovnog i pravovremenog navodnjavanja usjeva na otvorenom prostoru, u plastenicima i za plantažno gajenje voćaka, kao i za obezbeđivanje vode za uzgoj stoke; - izgradnja novih bunara (nevezano za vrstu materijala) u cilju obezbeđivanja napajanja vodom; - adaptacija postojećih bunara; - nabavka rezervoara (tankova) za vodu minimalne zapremine 1500 l; <p>Maksimalno prihvatljiva budžetska podrška iznosi do 50% vrijednosti prihvatljive investicije, odnosno do iznosa od 1.500 €. Pored iznosa podrške od 50% još dodatnih 10%, odnosno ukupno 60% za poljoprivredne proizvođače upisane u Registar subjekata u organskoj proizvodnji. Dodatnih 10% ostvaruju i žene nosioci poljoprivrednog gazdinstva.</p>

	<p>Sredstva podrške se isplaćuju nakon završene investicije u skladu sa uslovima i kriterijumima kroz ovu podsticajnu mjeru, a nakon administrativne i kontrole na licu mjesta.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popunjev zahtjev za odobravanje podsticaja za podrška investicijama u izgradnji eksploatacionih bunara; • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava ili rješenje da se radi o registrovanom poljoprivrednom proizvođaču; • Dokaz o vlasništvu zemljišta na kojem se planira izraditi investicija koje ova mjera predviđa; • Rješenje o registraciji ogranskog proizvođača (ukoliko isto posjeduje za dodatni podsticaj); • Ukoliko podnosilac zahtjeva nije vlasnik zemljišta, potrebno je dostaviti saglasnost vlasnika (ovjerenu kod notara) da se radovi mogu obaviti na toj parceli, ili drugi adekvatan dokaz (ugovor o korišćenju) kojim se podsticaj može dati; • Validan dokaz da su radovi plaćeni (uplatnica, račun); • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Izjava u prilog sprečavanja višestrukog finasiranja, ovjerena kod notara; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p> <p>Napomena: Pravo na podsticaj iz ove mjere <u>nemaju:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oni korisnici koji su za pomenute radove dobili pomoć, odnosno finansijska i druga sredstva iz drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog); - korisnici koji su koristili podsticaj iz ove mjere u predhodne dvije godine. - investicija će biti odobrena samo ukoliko se parcela na kojoj će biti instaliran bunar (rezervoar) nalazi u vlasništvu podnosioca zahtjeva (nosioca gazdinstva) ili člana kućne zajednice nosioca poljoprivrednog gazdinstva ili na parceli koja se nalazi pod zakupom istog na minimalni periodu d 7 godina; • U toku trajanja ovog javnog poziva poljoprivredno gazdinstvo može konkurisati samo sa jednim zahtjevom;
Korisnici	Registrovana poljoprivredna gazdinstva i poljoprivredni proizvođači iz Bijelog Polja
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun poljoprivrednog gazdinstva ili poljoprivrednog proizvođača.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.

Indikatori	Produktivnost, doprinos po zapremini površini obradivog zemljišta; Površina obradivog zemljišta gazdinstva prije i poslije realizacije podrške; Količina poljoprivrednih proizvoda gazdinstva prije i poslije realizacije podrške;
Iznos sredstava u €	8 000,00

2.2	ODRŽIVO KORIŠĆENJE RJEČNIH TOKOVA
Razlozi za podršku	<p>Rijeke predstavljaju bogatstvo jednog područja, opštine i države. One pored svojih prirodnih funkcija imaju veoma važnu ulogu u industriji, u proizvodnji električne energije a u posljednje vrijeme i za turizam i rekreaciju, pa mogu predstavljati šansu za privredni i turistički razvoj te izvor prihoda lokalnoj zajednici i državi. Sa druge strane, imajući u vidu sve veći negativni antropogeni pritisak na rijeke, u smislu zagađivanja voda, krivolova te nelegalne eksploatacije šljunka iz rječnih tokova i ostalih rječnih dobara, rijeke mogu postati izvor zaraze i izvor nelegalnih radnji.</p> <p>Sa ciljem održivog korišćenja rječnih tokova Bijelog Polja, sprečavanja zagađivanja rijeka, i kontrole radnji koje se odvijaju na rijekama, neophodno je ojačati nadzor nad rječnim tokovima, posebno onim koje trpe najveći negativni uticaj. Pored nadležnih republičkih i lokalnih inspekcija treba iznaći nove mehanizme monitoring i ojačati kapacitete postojećih i nadležnih subjekata koji su odgovorni za upravljanje i zaštitu rijeka.</p> <p>Ova mjera ima za cilj jačanje kapaciteta subjekata nadležnih za upravljanje Limom i njegovim pritokama, te smanjivanje zagađivanja i krivolova koji su evidentirani u Izvještaju terenskog istraživanju ovih rijeka.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Održivo upravljanje rijekama; • Očuvanje i zaštita Lima i njegovih pritoka na području opštine Bijelo Polje • Smanjenje rječnog krivolova; • Veća kontrola eksploatacije šljunka iz rječnih tokova; • Smanjenje odlaganja otpada na obalama Lima i njegovim pritokama; • Promocija turističkog potencijala rijeka Bijelog Polja.
	<p>Podrška se daje za angažman dva ribočuvara na Limu, Bistrici i Ljuboviđi, koji će imati zadatak terenske kontrole pomenutih rijeka, u cilju preventivnog djelovanja ali i sankcionisanja svih onih koji budu zatečeni u krivolovu. Pored toga, oni će pratiti stanje na ovim rijekama i u pogledu nelegalnog odlaganja otpada na obalama, te nelegalnoj eksploataciji šljunka i ostalog materijala iz rječnih tokova, prijavljivaće ovakve radnje i pomagati u sakupljanju dokaznog materijala za potrebe pokretanja prekršajnih i drugih postupaka.</p> <p>Podrška se daje u vidu dodjele granta, po pravilu, nakon sklopljenog ugovora. Podrška se daje za neto zarade dva novoangažovana ribočuvara u trajanju od 12 mjeseci.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p>

Opis mjere i kriterijumi za podršku	<ul style="list-style-type: none"> • Popunjen zahtjeva za podršku (može se dobiti na Građanskom birou Opštine ili u prostorijama Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj); • Dokaz da se radi o licu koje je od nadležnog Ministarstvsu dobilo saglasnost za upravljanje Limom i njegovim pritokama. • Dokaz o registraciji/osnivački akt lica; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte odgovornog lica/podnosioca zahtjeva; • Detaljan narativni i finasijski izvještaj (dostavlja se najdalje 30 dana poslednjeg dana trajanja projekta. Validan finasijski izvještaj – uplatnice. <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje najkasnije do 30.06.2024. godine</u></p>
Korisnici	Pravno lice kome je od nadležnog ministarstva data saglasnost na upravljanje Limom i njegovim pritokama.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun korisnika. Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Indikatori	Broj prekršajnih i drugih naloga za krivolov Broj prekršajnih i drugih naloga za nelegalno odlaganje otpada Broj prekršajnih i drugih naloga za nelegalnu eksploataciju šljunka
Iznos sredstva u €	6 000,00

2.3	ZAŠTITA I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE
Razlozi za podršku	<p>U cilju sprovođenja strategije i očuvanja i zaštite prirode, unaprjeđenja i održivog korišćenja životne sredine Bijelog Polja, koji predstavlja vrijednost po sebi, jer tzv. “usluge ekosistema” je nešto što se mora vrednovati i zaštititi, kao i preduslova za održiv razvoj poljoprivrede i turizma opštine, izrađen je Lokalni plan zaštite životne sredine Bijelog Polja 2020-2024. godine koji sadrži prijedloge konkretnih mjera koje je potrebno realizovati kako bi se stanje životne sredine u Bijelom Polju očuvalo i unaprijedilo. To podrazumijeva i učešće Opštine u realizaciji tih mjera, što znači prije svega, izdvajanje sredstva za realizaciju mjera.</p> <p>Ova mjera se odnosi na realizaciju mjera koje su definisane Lokalnog plana zaštite životne sredine Bijelog Polja 2020-2024. godine, sa ciljem zaštite i životne sredine opštine i stvaranja održivih uslova za razvoj poljoprivrede i turizma Bijelog Polja.</p> <p>Takođe kroz ovu mjeru mogu se izdvojiti i sredstva za potrebu sprovedena revizije ili zaštite prirodnih dobara na teritoriji opštine Bijelo Polje.</p>

Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Zaštita i unapređenje životne sredine Bijelog Polja. • Zaštita biodiverziteta i prirodnih dobara. • Održivo korišćenje prirodnih resursa, prirodnih dobara i kontrola njihovog korišćenja. • Očuvanje područja ekološke mreže. • Ublažavanje štetnih posljedica prirodnih katastrofa, štetnih posljedica izazvanih aktivnostima u prirodi i korišćenjem prirodnih dobara. • Mjerenje i analitika u pripremi nove odluke o akustičnom zoniranju; • Zaštita vazduha, izrada plana kvaliteta vazduha. • Izrada informatičkog programa sa bazom podataka o zelenim površinama u Bijelom Polju. • Realizacija Lokalnog plana zaštite životne sredine 2020-2024.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se daje za realizaciju mjera koje su definisane Lokalnim planom zaštite životne sredine Bijelog Polja 2020-2024. godine.</p> <p>Sredstva se mogu dati za potrebu izrade revizije ili zaštite prirodnog dobra koje se nalazi na teritoriji opštine Bijelo Polje.</p> <p>Detaljan opis mjera dat je u pomenutim lokalnim akcionim planovima.</p> <p>Podrška se daje na dva načina: 1) u vidu refundiranja troškova i 2) u obliku dodjele granta ili dodjele donacije. Ako se radi o podršci u vidu granta i donacije, po pravilu, sklapa se Ugovor između Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj i aplikanta o realizaciji aktivnosti.</p> <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ukoliko se radi o realizaciji mjera iz navedenih lokalnih Planova: <ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za odobravanje podsticaja; • Opis mjere koja se želi realizovati sa svim neophodnim detaljima; • Dokaz podnosioca zahtjeva da se radi o stručnaku (ili više njih) iz oblasti sa naučnim referencama; • Dokaz da je pravno lice ovlašćeno ili ima potreban sertifikat (ako se radi o izradi strateške karte nivoa buke, vazduha i sl.); • Nacrt Programa ili Projekta sa razrađenim segmentima i dinamikom realizacije; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Detaljan izvještaj nakon realizacije aktivnosti; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). 2. Ukoliko se radi o dodjeli donacije: <p>Sklapa se Ugovor o donaciji kojim se definišu sve neophodne pojedinosti.</p> <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
Korisnici	<p>Pravna lica koja se bave pitanjima zaštite prirode i životne sredine i koja upošljavaju stručnjake iz oblasti sa naučnim referencama i to: 1) naučne i/ili obrazovne institucije; 2) Lica koja posjeduju licence ili odgovarajuće naučne i</p>

	druge reference iz oblasti zaštite životne sredine; 3) Agencije za životnu sredinu.
Način plaćanja	Preko poslovnih banaka, na žiro račun podnosioca zahtjeva
Realizacija	Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije
Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice – službenik zadužen za ovu mjeru i sekretar.
Iznos sredstava u €	10 000,00

2.4	UBLAŽAVANJE I SMANJENJE UTICAJA PRIRODNIH HAZARDA (očuvanje broja grla/komada stoke)
Razlozi za podršku	<p>Javni interes u oblasti stočarstva je proizvodnja dovoljnih količina kvalitetnih stočarskih proizvoda, kao i poboljšanje osobina domaćih životinja uz očuvanje njihove vitalnosti. Zaštita domaćih životinja predstavlja značajan izazov imajući u vidu prirodne hazarde poput zaraznih bolesti i napada divljih životinja. Održiv razvoj i ublažavanje uticaja prirodnih hazarda u oblasti stočarstva, zaštite domaćih životinja i očuvanju broja grla/komada stoke, između ostalog, podrazumijeva i podršku lokalne uprave gazdinstvima pogođenim nekim od navedenih hazarda.</p> <p>Napadi divljih životinja, kao i prenosive zarazne i druge bolesti mogu negativno uticati na razvoj stočarstva i smanjenje broja grla/komada stoke, a samim tim i negativno uticati na sveukupni razvoj lokalne poljoprivrede.</p> <p>Kako bi se smanjila šteta a gazdinstva motivisala da nastave sa uzgojom i razvojem stočarstva, neophodno je pružiti odgovarajuću sigurnost u pogledu određene novčane podrške po izgubljenom grlu stoke, kako bi se ista nadoknadila.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • Ublažavanje uticaja prirodnih hazarda. • Povećan nivo zaštite domaćih životinja od napada divljih životinja, bolesti i drugih prirodnih hazarda. • Zaštita biodiverziteta. • Održiv razvoj poljoprivrede.
	<p>Podrška se daje registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima i registrovanim poljoprivrednim proizvođačima sa teritorije opštine Bijelo Polje, u vidu novčane naknade za izgubljena grla/komada stoke, radi obnove brojnosti grla/komada stoke, a koja su pogođena nekim od prirodnih hazarda ili utvrđenih bolesti, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napad divlje životinje, izuzev zaštićenih vrsta; - udar groma; - fizički i hemijski hazardi: utapanje u rijeci ili poplavi, pad sa litice, uginuće usljed lomova, opekotina, povreda, trovanje i sl; - neonatalna uginuća, i to do 30 dana nakon rađanja; - uginuće usljed bolesti korice goveda i drugih bolesti; - za ostale vrste uginuća čiji uzrok nije ljudski faktor ili prirodana smrt.

<p>Opis mjere i kriterijumi za podršku</p>	<p>Novčana naknada se daje za sljedeća grla/komade stoke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krava/vo do 300 eura po grlu, a najviše jedno grlo po gazdinstvu. - Tele do 200 eura po grlu, a najviše 2 grla po gazdinstvu, - Ovca/jagnje do 60 eura po komadu, a najviše 10 komada po gazdinstvu. - Koza/jare do 50 eura po komadu, a najviše 10 komada po gazdinstvu. - Svinje do 100 eura po komadu, a najviše 3 komada po gazdinstvu. - Prase do 50 e po komadu, a najviše 5 komada po gazdinstvu. - Konji do 200 eura po grlu, a najviše 2 grla po gazdinstvu. <p>Napomene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U razmatranje će se uzeti u obzir samo zahtjevi gdje se uginuće desilo najviše 4 mjeseca prije podnošenja zahtjeva. 2. Naknada se ne daje ako je grlo/komad stoke uginulo usljed: prirodne smrti; napada pasa lotalica; napada vlasničkih pasa; krivicom vlasnika. 3. Pravo na podsticaj nemaju korisnici koji su za ovaj vid podsticaja, pomoći za pričinjenu štetu, naknadu ili sl, dobili sredstva iz drugog izvora javnog finansiranja (lokalnog i državnog), kao i od osiguravajuće kuće. <p>Potrebna dokumentacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za naknadu štete; • Dokaz o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava. • Potvrdu nadležnog veterinarara o uginuću grla stoke sa jasnim uzrokom uginuća; • Izvod iz centralne baze podataka sa datumom objave tj. uginuća životinje; • Broj ušne markice ili mikročipa grla stoke ili drugi dokaz da je grlo/komad uredno registrovano (kopija pasoša), izuzev zahtjeva za naknadu po osnovu neonatlnih uginuća; • Fotografije uginulih grla; • Izjava u prilog sprečavanja višestrukog finasiranja, ovjerena kod notara; • Uvjerenje od Uprave javnih prihoda, Opštine Bijelo Polje, da podnosilac zahtjeva nema neizmirenih dospjelih poreskih obaveza po osnovu lokalnih javnih prihoda; • Fotokopija lične karte podnosioca zahtjeva; • Broj žiro računa podnosioca zahtjeva (izvaditi u banci). <p><u>Rok za podnošenje zahtjeva traje do utroška Budžetom planiranih sredstava.</u></p>
<p>Korisnici</p>	<p>Registrovani poljoprivredni proizvođači i registrovana poljoprivredna gazdinstva iz Bijelog Polja.</p>
<p>Način plaćanja</p>	<p>Preko poslovnih banaka, na žiro račun podnosioca zahtjeva.</p>
<p>Realizacija</p>	<p>Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije</p>
<p>Procedura realizacije</p>	<p>Podnešene zahtjeve obrađuje služba za ruralni razvoj (Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj). Isplatu vrši Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje</p>

Nadzor i kontrola	Sekretarijat, odgovorno lice, službenik zadužen za ovu mjeru i Sekretar.
Indikatori	Broj grla/komada stoke na gazdinstvu nakon prirodnog hazarda prije i poslije realizacije podrške
Iznos sredstava u €	20 000,00

Član 4.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaj pokreće se zahtjevom, koji se podnosi Sekretarijatu.

Postupak iz stav 1 ovog člana može se pokrenuti i putem javnog poziva ili na drugi način, zavisno od vrste i načina podsticaja.

O ostvarivanju prava na podsticaje u postupku iz st. 1 i 2 ovog člana odlučuje Sekretarijat.

Član 5.

Za izvršenje Programa odgovoran je Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj i Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje.

Nakon stupanja na snagu ovog Programa, sekretar Sekretarijata će rješenjem ovlastiti službenike Sekretarijata za vođenje određenih mjera Programa.

Obaveze prema korisnicima Programa izvršavaće se po dinamici utvrđenoj budžetskim planom potrošnje za 2024. godinu, koji odobrava Sekretarijat za finansije Opštine Bijelo Polje, a najkasnije do kraja tekuće kalendarske godine.

Član 6.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje zadržava pravo provjere realnosti i osnovanosti prikazanih troškova i tačnosti/podudarnosti informacija unijetih u zahtjevu i stanja na terenu.

Podnosilac zahtjeva u postupku ostvarivanja prava na podršku odgovara za tačnost priloženih podataka i dokumentacije, kao i za zakonito i namjensko trošenje sredstava.

Prilikom odlučivanja po osnovu zahtjeva, u slučaju gdje postoji bodovanje, i gdje dva ili više podnosioca zahtjeva imaju isti broj bodova, a neophodno je odlučiti se za jednog od njih, ili ako vrijednost svih zahtjeva koji zadovoljavaju kriterijume prelazi iznos predviđenih finansijskih sredstava za datu mjeru, primjenjivaće se pravni princip “prvi u vremenu – prvi u pravu” gdje će prednost imati onaj ko bude prvi predao zahtjev.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje zadržava pravo tumačenja propisa mjera definisanih ovim Programom.

Član 7.

Program, po pravilu, važi do kraja tekuće kalendarske godine za koju se donosi.

Sekretarijat može prije isteka kalendarske godine, u slučaju utroška budžetom predviđenih sredstava, rješenjem zatvoriti pojedinačne mjere Programa za tu kalendarsku godinu.

Obavještenje o zatvaranju mjere objaviće se na zvaničnom sajtu Opštine Bijelo Polje www.bijelopolje.co.me najkasnije 3 dana nakon njenog zatvaranja.

Član 8.

Predsjednik Opštine u slučaju neplaniranih i objektivnih razloga koji bi imali negativne efekte po stabilnost Budžeta Opštine, može u svakom trenutku rješenjem obustaviti dalju realizaciju ovog Programa bez obzira da li su predviđena sredstva Programa utrošena.

Predsjednik Opštine može u tekućoj godini, u slučaju potrebe, a na prijedlog Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj donijeti Odluku o izradi, uvrštavanju i primjeni novih mjera Programa za podsticaj koje nijesu predviđene ovim Programom.

Član 9.

Iskazi po pojedinačnim mjerama iz ovog Programa predstavljaju projektovane vrijednosti.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj može u toku izvršenja Programa vršiti izmjene namjene korišćenja sredstava, maksimalno do 20% ukupnog budžeta Programa, i preusmjeravati sredstva sa mjere za koju nije bilo dovoljno interesovanja, na drugu mjeru Programa gdje je interesovanje veće od projektovanog iznosa.

Sekretar Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj, u visini do 5% Budžeta Programa može izvršiti izmjenu namjene korišćenja sredstava Programa i ta sredstva utrošiti za neplanirane i novonastale potrebe iz oblasti ruralnog i/ili održivog razvoja, kao i za podsticaje, pomoći ili druga davanja koja nijesu obuhvaćena ovim Programom mjera, a koji su u skladu sa principima i politikom ruralnog i/ili održivog razvoja.

Član 10.

U cilju kontrole i opravdanosti pristiglih zahtjeva, sekretar Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj Opštine Bijelo Polje može formirati Komisiju za terensku kontrolu i provjeru realnosti i osnovanosti zahtjeva po osnovu ovog Programa, odnosno za provjeru namjenskog trošenja sredstava.

Predsjednik Opštine može formirati Komisiju ili drugo radno tijelo, za čiji rad je neophodno uključivanje stručnjaka van organizacije Sekretarijata za ruralni i održivi razvoj, a za potrebe realizacije pojedinih mjera programa.

Član 11.

Jedan korisnik ne može dva ili više puta konkurisati po osnovu iste mjere ovog Programa, u vremenskom periodu u kom se isti donosi.

Jedan korisnik može konkurisati najviše za dvije različite mjere ovog Programa, u vremenskom periodu u kom se isti donosi.

Ukoliko je korisnik mjere registrovano poljoprivredno gazdinstvo, podnosilac zahtjeva može biti isključivo nosilac poljoprivrednog gazdinstva.

Član 12.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore-opštinski propisi“.

O B R A Z L O Ž E N J E

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Programa mjera za podsticaj ruralnog i održivog razvoja opštine Bijelo Polje za 2024. godinu, sadržan je u članu 20 stav 1 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list Crne Gore“, br. 56/09, 18/11,40/11, 34/14, 01/15, 30/17, 51/17 i 59/21), kojim je propisano da lokalna samouprava može da uvede mjere podrške ruralnog razvoja, koje ne smiju biti u suprotnosti sa Strategijom, Nacionalnim programom i Agrobudžetom.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE PROGRAMA MJERA ZA PODSTICAJ RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA OPŠTINE BIJELO POLJE ZA 2024. GODINU

Opštinu Bijelo Polje karakteristiše veliki broju sela, u kojima živi polovina stanovništva opštine. To zahtijeva posebnu brigu i ulaganje u ruralno područje.

Primjetan odliv stanovništva sa ruralnog područja opštine zahtijeva intervenciju lokalne uprave kako bi se taj negativni trend zaustavio ili usporio. Preduzimanje mjera za podsticaj ruralnog razvoja i stvaranje uslova za kvalitetan život i bolji standard na tom području predstavlja neophodan preduslov da bi se iseljavanje stanovništva zaustavilo.

Sekretarijat za ruralni i održivi razvoj opštine Bijelo Polje je organ lokalne uprave razvojnog tipa. Razvijati određenu oblast, u ovom slučaju dvije, ruralno područje opštine i održivi razvoj, između ostalog podrazumijeva uvođenje podsticajnih mjera, kao jednog od najefektnijih sredstava razvoja. Ruralni razvoj podrazumijeva sveukupni razvoj ruralnog područja: ekonomski, socijalni, administrativni, infrastrukturni, kulturni razvoj itd. Održiva poljoprivreda i ruralni razvoj su korelativni pojmovi. Da bi nešto bilo održivo, treba da opstaje

na dovoljno dobrom nivo, ili da se razvija, po kvantitetu i/ili kvalitetu, a da pri tome nema negativnih uticaja na okruženje. Poljoprivredna proizvodnja samo je dio onoga što se naziva ruralna oblast. Održivost ruralnog razvoja se sastoji od ekonomske, ekološke i socijalne odrednice. Zato je potrebno upotpuniti postojeći korpus podsticajnih mjera i ulaganja u ruralno područje na nivou Opštine, kako bi se obuhvatio sveukupni razvoj ruralnog područja.

Cilj ovog Programa jeste, između ostalog, da se pomognu oni **manji** poljoprivredni proizvođači, gazdinstva i dr. koji ne mogu ostvariti subvencije preko državnog Agro budžeta. Uslovi koji su postavljeni programom državnog agrobudžeta, mogu ispuniti „jača“ gazdinstva, u smislu većeg broja grla, većeg posjeda poljoprivrednog zemljišta, većih zasada itd. dok oni poljoprivrednici koji ne ispunjavaju ove uslove ostaju van domašaja tih davanja. U cilju podsticanja i jednih i drugih, lokalni Program podsticajnih mjera ruralnog i održivog razvoja za 2024. godinu, uzimajući u obzir i znatno niža sredstva koja su na raspolaganju, ima za cilj, prvenstveno subvencionisanje manjih poljoprivrednih proizvođača, kao i da se ponude podsticajne mjere koje ne postoje u državnom agrobudžetu a za kojima se javila potreba obzirom na sugestije od strane poljoprivrednika i realne potrebe u opštini.

Prilikom donošenja podsticajnih mjera vođeno je računa da one budu u skladu sa principom održivosti, zapravo sve mjere Programa su ujedno i mjere podsticaja održivog razvoja.

SADRŽAJ PROGRAMA MJERA ZA PODSTICAJ RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJ OPŠTINE BIJELOPOLJE ZA 2024. GODINU

Uzimajući u obzir skromna sredstva koja su na raspolaganju Sekretarijatu za ruralni i održivi razvoj (150 000 eura), odlučili smo se za uvođenje 9 mjera, vodeći računa da one budu u saglasnosti sa krovnim državnim dokumentima kada su ove oblasti u pitanju.

Predložene podsticajne mjere su sljedeće:

1. PODSTICAJ PROIZVODNJI, PRERADI I TRANSPORTU VOĆA I POVRĆA
2. PODSTICAJ RAZVOJA RURALNOG TURIZMA
3. RAZVOJ SEOSKE INFRASTRUKTURE
4. PODRŠKA POVRTARSKOJ PROIZVODNJI U ZAŠTIĆENIM PROSTORIMA (DODJELA PLASTENIKA)
5. PROMOCIJA I EDUKACIJA IZ OBLASTI RURALNOG I ODRŽIVOG RAZVOJA
6. PODRŠKA INVESTICIJAMA U IZGRADNJI EKSPLOATACIONIH BUNARA
7. ODRŽIVO KORIŠĆENJE RJEČNIH TOKOVA
8. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE ŽIVOTNE SREDINE I BIODIVERZITETA
9. UBLAŽAVANJE I SMANJENJE UTICAJA PRIRODNIH HAZARDA (očuvanje broja grla/komada stoke)

Ove mjere su izrađene na osnovu preporuka iznijetih u: „*Nacionalnoj strategiji održivog razvoja do 2030. godine*“, *Agrobudžetu Crne Gore za 2024. godinu*“, kao i realnih potreba sagledanih u zatečenom stanju ruralnog područja opštine, uzimajući u obzir trenutne finansijske mogućnosti lokalne samouprave.

SVRHA PROGRAMA

Svrha donošenja ovog Programa je:

- Razvoj seoske infrastrukture;
- Povećanje broja zaposlenih na ruralnom području opštine;
- Obezbeđivanje ekonomske i socijalne kohezije između urbanog i ruralnog područja opštine;
- Unapređenje životnog standarda seoskog stanovništva i ukupnog ruralnog razvoja; Smanjenje siromaštva i zaustavljanje depopulacije sela;
- Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem;
- Optimalno korišćenje raspoloživih površina zemljišta kao poljoprivrednog resursa;
- Poboljšanje infrastrukturnih uslova na ruralnom području opštine za potrebe rada mjesnih zajednica;
- Razvoj društvenog (socijalnog) života stanovništva sa ruralnog područja opštine;
- Jačanje tržišne infrastrukture;
- Planiranje proizvodnje prema zahtjevima tržišta u pogledu količina i kvaliteta;
- Jačanje konkurentnosti;
- Održiva privreda i poljoprivreda;
- Održivo upravljanje i zaštita rječnih tokova, smanjenje rječnog krivolova;
- Očuvanje i zaštita Lima i njegovih pritoka na području opštine Bijelo Polje;
- Veća kontrola eksploatacije šljunka iz rječnih tokova;
- Smanjenje odlaganja otpada na obalama Lima i njegovim pritokama;
- Edukacija stanovništva;
- Jačanje konkurentnosti putem promocija proizvoda sa ruralnog područja opštine;
- Širenje ekonomskih aktivnosti na ruralnom području;
- Podizanje svijesti javnosti o pitanjima ruralnog i održivog razvoja, zaštite životne sredine, upravljanja otpadom, seoskim turizmom itd.
- Očuvanje i racionalno korišćenje prirodnih resursa;
- Zaštita životne sredine;
- Očuvanje i zaštita biodiverziteta;
- Održivo gazdovanje poljoprivrednim zemljištem;
- Očuvanje prirodne i kulturne baštine;
- Ublažavanje uticaja prirodnih hazarda;
- Očuvanje broja grla/komada stoke.

SEKRETARIJAT ZA RURALNI I ODRŽIVI RAZVOJ